

Matematyka obliczeniowa (potok 2), grupy 11 i 12

Pisemne zadania domowe z 20.02.2009

Termin oddwania rozwiązań: 27.02.2009.

Za każde zadanie można dostać 5 punktów, niezależnie od stopnia trudności.

Paweł Bechler

---

1. Rozważmy równanie

$$x = M + a \sin x,$$

gdzie $M \in \mathbb{R}$, $a \in (0, 1)$. Zbadaj, którą z metod (bisekcji, Newtona) można zastosować do znalezienia przybliżonego rozwiązania tego równania. Podaj ograniczenia na wybór punktów startowych.

2. Funkcja $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ jest klasy C^3 i $f(r) = f'(r) = 0$, $f''(r) \neq 0$. Rozważamy następującą modyfikację metody Newtona przybliżonego wyznaczania pierwiastka r :

$$x_{n+1} = x_n - 2 \frac{f(x_n)}{f'(x_n)}.$$

Pokaż, że istnieje $\epsilon > 0$ takie, że dla $x_0 \in (r - \epsilon, r + \epsilon)$ ciąg x_n jest zbieżny do r i zbieżność jest kwadratowa.

Matematyka obliczeniowa (potok 2), grupy 11 i 12

Pisemne zadania domowe z 06.03.2009

Termin oddawania rozwiązań: 13.03.2009.

Za każde zadanie można dostać 5 punktów, niezależnie od stopnia trudności.

Paweł Bechler

---

1. Rozpatrujemy równanie $x + \ln x = 0$. Jego jedyny pierwiastek r należy do odcinka $I = [\frac{1}{2}, \frac{3}{5}]$. Niech $a \in \mathbb{R} \setminus \{-1\}$. Liczbę r chcemy przybliżyć wyrazami ciągu określonego rekurencyjnie

$$x_{n+1} = \frac{ax_n + e^{-x_n}}{1 + a}.$$

Zbadaj, dla jakich a ciąg x_n zbiega do r . Pokaż, że dla pewnego a zbieżność jest kwadratowa.

2. Zbadaj uwarunkowanie zadania

$$f(x, y) = \frac{x^2 + y^2}{xy}$$

dla $x, y \in \mathbb{R}$.

3. Dana jest funkcja $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ i różne punkty $x_0, x_1, \dots, x_n \in [a, b]$. Niech

$$q(x) = \sum_{i=0}^n f(x_i) l_i(x)^2,$$

gdzie l_i to wielomiany Lagrange'a dla punktów $x_0, x_1, \dots, x_n$. Pokaż, że q jest wielomianem stopnia co najwyżej $2n$ interpolującym f w $x_0, x_1, \dots, x_n$ oraz $q \geq 0$ jeżeli $f \geq 0$.

Matematyka obliczeniowa (potok 2), grupy 11 i 12

Pisemne zadania domowe z 20.03.2009

Termin oddwania rozwiązań: 27.03.2009.

Za każde zadanie można dostać 5 punktów, niezależnie od stopnia trudności.

Paweł Bechler

---

1. Dla funkcji $f(t) = t^4$ znajdź wielomian p stopnia nie większego niż 3 taki, że odległość od p do f w normie supremum na odcinku $[-1, 1]$, czyli wielkość

$$\sup_{t \in [-1, 1]} |f(t) - p(t)|,$$

jest minimalna.

2. Dla funkcji $g(x) = x^2$ znajdź splajn S stopnia 1 o węzłach $0, \frac{1}{2}, 1$ taki, że odległość od g do S w normie L_2 na odcinku $[0, 1]$, czyli wielkość

$$\left(\int_0^1 |g(t) - S(t)|^2 \right)^{1/2},$$

jest minimalna.

3. Funkcja $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ jest klasy C^2 . Niech $a = t_0 < t_1 < \dots < t_n = b$ i S jest splajnem stopnia 2 o węzłach w punktach t_i takim, że

$$S'(t_i) = f'(t_i) \quad \text{dla } i = 0, 1, \dots, n \quad \text{oraz} \quad S(t_0) = f(t_0).$$

Pokaż, że

$$\sup_{t \in [a, b]} |f(t) - S(t)| \leq (b - a) \cdot \max_{1 \leq i \leq n} |t_i - t_{i-1}| \cdot \sup_{t \in [a, b]} |f''(t)|.$$

Matematyka obliczeniowa (potok 2), grupy 11 i 12

Pisemne zadania domowe z 03.04.2009

Termin oddawania rozwiązań: 17.04.2009.

Za każde zadanie można dostać 5 punktów, niezależnie od stopnia trudności.

Paweł Bechler

---

1. Znajdź liczby A_0 , A_1 , A_2 i $0 < b \leq 1$ takie, by kwadratura

$$Q(f) = A_0 f(-b) + A_1 f(0) + A_2 f(b)$$

dla całki $\int_{-1}^1 f(t) dt$ miała rząd co najmniej 3 i była dokładna dla funkcji $f(t) = |t|$.

2. Niech $S_{n,f}$ to splajn stopnia 1 na odcinku $[0, 1]$ interpolujący funkcję f w punktach k/n , $k = 0, 1, \dots, n$. Niech

$$T_n(f) = \int_0^1 S_{n,f}(t) dt.$$

Dla całki $\int_0^1 f(t) dt$ rozważamy kwadraturę

$$Q_n(f) = \frac{4}{3} T_{2n}(f) - \frac{1}{3} T_n(f).$$

Znajdź rząd kwadratury Q_n .

3. **Wielomiany Legendre'a.** Niech L_n to n -ty wielomian ortogonalny na odcinku $[-1, 1]$ z wagą $\rho(t) \equiv 1$. Załóżmy, że $L_0(t) = 1$, $L_1(t) = t$. Pokaż, że

$$L_n(t) = tL_{n-1}(t) - \frac{(n-1)^2}{(2n-1)(2n-3)} L_{n-2}(t) \quad \text{dla } n \geq 2.$$

Matematyka obliczeniowa (potok 2), grupy 11 i 12

Pisemne zadania domowe z 25.05.2009

Termin oddawania rozwiązań: 01.06.2009.

Za każde zadanie można dostać 5 punktów, niezależnie od stopnia trudności.

Paweł Bechler

---

1. Znajdź rozkład QR metodą Householdera macierzy

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ -1 & 1 & 0 \\ -1 & 1 & 1 \end{bmatrix}.$$

2. Dla nieosobliwej macierzy zespolonej $A \in \mathbb{C}^{n,n}$ znaleziono dwa różne rozkłady

$$Q_1 R_1 = A = Q_2 R_2,$$

gdzie $Q_i, R_i \in \mathbb{C}^{n,n}$, $Q_i^H Q_i = I_n$, R_i jest macierzą trójkątną górną dla $i = 1, 2$. Wykaż, że istnieje macierz diagonalna $D = [d_{ij}] \in \mathbb{C}^{n,n}$ taka, że $|d_{ii}| = 1$ dla $1 \leq i \leq n$ oraz

$$Q_2 = Q_1 D, \quad R_1 = D R_2.$$

3. Zbadaj zbieżność metody Gaussa-Seidela iteracyjnego wyznaczania przybliżonego rozwiązania układu równań $Ax = b$, jeżeli $A \in \mathbb{R}^{n,n}$ jest nieosobliwą macierzą trójkątną górną.